

Ulf Lindahl
Miljö och teknik
Telefon: 08-508 260 24
ulf.lindahl@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2008-02-14

Sätt pris på grönskan – modell för att beräkna grönkompensation. Svar på skrivelse från Emilia Hagberg och Torkel Tigerschiöld båda (mp)

Förslag till beslut

Exploateringskontoret föreslår exploateringsnämnden besluta;

att som svar på skrivelsen överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

Krister Schultz

Eva Olsson

Bakgrund

Emilia Hagberg(mp) och Torkel Tigerschiöld(mp) har i en skrivelse 2007-11-15 till exploateringsnämnden föreslagit att exploateringskontoret skall utarbeta tydliga kriterier för beräkning av grönkompensation med ett angivet exempel som underlag.

Exploateringskontorets synpunkter

Stadens ambition är att exploatering skall ske på redan exploaterad mark. När så inte sker utan park- eller naturmark istället tas i anspråk, skall grönkompensation ske om inte projektet har en obetydlig påverkan på de gröna värdena. Förlorade natur- och rekreationsvärden skall om möjligt ersättas i närområdet. Kontorets metoder för handläggning av grönkompensation har tidigare redovisats i nämnden (MN 2006-06-15).

Kompensation, i betydelsen ersättning av förlorade värden, är inte alltid möjlig. Ianspråktagen, värdefull naturmark kan inte ersättas någon annanstans. Att sätta ett relevant pris på förlorade naturområden eller förstörda ekosystem är inte möjligt eftersom dessa värden inte kan återskapas inom rimlig tid. Dessa problem utgör bakgrunden till svårigheterna att hitta relevanta kompensationsåtgärder vid exploatering. Kontoret har, mot bakgrund av vad som framkommit i arbetet med svaret på skrivelse, ambitionen att tydligare beskriva de gröna värdena och den föreslagna exploaterings konsekvenser för dessa värden och därmed underlätta kompensationsprocessen.

Utgångspunkten är att människorna skall kompenseras för förlorade rekreationsvärden och att naturen, som har ett egenvärde, skall kompenseras för intrång som påverkar den negativt.

När skall compensation ske?

Kompensation ska ske när exploatering negativt påverkar övergripande gröna funktioner och värden, t.ex. den gröna infrastrukturen eller speciellt känsliga naturområden och ekosystem. Kompensation skall också ske när icke betydelselös lokal påverkan sker på rekreations- eller naturvärden.

Val av kompensationsåtgärd

Valet av kompensationsåtgärd bör vara förankrat i en helhetssyn, där vid varje tillfälle undersöks, vilken kompensationsåtgärd som gör mest nytta. Detta är väsentligt, eftersom det sällan är möjligt att exakt ersätta det som förlorats. Speciellt viktigt är helhetssynen när det handlar om påverkan på komplicerade ekosystem.

Staden har ett unikt planeringsunderlag för dylika bedömningar. Exempel på detta är habitatnätverket, ekdatabasen, grönkartan, biotopkartan, kartläggningen av de särskilt ekologiskt känsliga områdena, groddjursinventeringen, artarken, skötselplaner m.fl.

När det gäller rekreationsvärden finns sociotopkartan, tillgången till parkmarken och dess tillgänglighet, bristområden, barns tillgång till lekområden m.fl. Med hjälp av denna kunskap kan vid varje tillfälle "optimal" compensation föreslås.

Kompensationens storlek

Vad är en flerhundraårig ek värd? Man kan givetvis räkna ut vad virket är värt.

Man kan t.o.m. räkna ut vad det skulle kosta att dra upp en ekplanta till ett trehundraårigt träd i en plantskola. Det stora problemet är att beräkna det ekonomiska värdet av den biologiska mångfald som ryms i en gammal ek och hur stort ekens värde är som en del i ekosystemet.

Det i skrivelsen redovisade exemplet med trädet, tar fasta på grönmassan som beräkningsgrund. Grönvolymen är intressant ur ett fotosyntes- eller stoftuppsamlingsperspektiv, men inte som ett mått på det biologiska värdet insatt i sitt ekosystemsammanhang.

Kompensationens storlek bör, enligt kontorets mening, sättas in i ett sammanhang där skadans storlek bedöms i relation till klassningen av stadens natur- och rekreationsvärden. Om exploateringen innebär att stadens sammanhängande gröna infrastruktur påverkas negativt eller om gammal granskog, ädellövlundar, våtmarker eller naturstränder bebyggs är den negativa påverkan givetvis större än om en skogsdunge utan speciell mångfald eller rekreationsvärde bebyggs. I detta sammanhang bör framhållas att områden med högt naturvärde ofta har högt rekreationsvärde.

Det är svårt att ta fram en generell modell för att beräkna grönkompensation. I varje enskilt fall måste en individuell bedömning göras. Kontoret har tagit till sig synpunkterna i skrivelsen och kommer att fortsätta utveckla kontorets tillämpningsmetoder.

Exploateringskontorets förslag

Exploateringskontoret föreslår exploateringsnämnden besluta att som svar på skrivelsen överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

Slut